

polno klobas, a vse drugo je v bližini v vrečah in tunji ležalo. Nesramni pomagači so se vidne božje pravice tako prestrašili, da so vse pokradeno popustili, ter jo brez vsakega sledu popihali, a njih tovariša žalostnej osodi prepustili. Ko so ga drugo jutro potem našli, ponujal mu je eden klobaso pod nos držeč, češ: „Žeri vr., žeri!“ Kakoršno življenje, takošna smrt!

Iz Dobrne. (Pogreb.) Dne 26. marcija je pri Novicerkvi množina ljudstva do hladnega groba spremljala truplo nekdanjega župana tukajšnjega. Bil je to gosp. Janez Resnik vitez Resingen. Po svojem v letu 1834 umrlim očetu, ki je zavoljo svojih zaslug bil odlikovan z vitežkim naslovom in stanom, podedoval je grada Tabor in Frankolovo, oboje blizo Vojnika. Prodavši ju, kupil je Sotesko, pozneje sosednjo Dobrnico, naposled Novigrad. Kakor lastnik zadnjih dvoje posestev je bil občinski predstojnik na Dobrni. Tudi od tod se je poslovil leta 1864 ter se podal v Celje, kjer je kot zasebnik čakal na smrt. Ta neprepovedljiva ga je našla letos in mu prestrigla precej dolgo nit življenja. Želel je pa, naj bi mu telesni ostanki počivali poleg očeta pri Novicerkvi, zatoraj so ga prepeljali semkaj. Brez dvombe se še marsikteri sedanji gospodar spominja, kako ga je še mladeniča pokojni gospod učil obdelovati polje, plemeniti vinograde, skratka, kako je vsakemu pa mogočnosti pomagal z besedo in z dejanjem. Reveže je vselej rad podpiral in še v zadnji volji svoji znatne zneske tistim določil, med ostalim 2000 fl. za siromake pri Novicerkvi 500 fl. pa za ubožni zavod na Dobrni. Ko se je pred četrtsotletjem začelo takozvano „ustavno življenje“, je g. Resnik bil izvoljen za deželnega poslanca, ali razmere so nanesele, da je to častno službo le malo časa opravljal. Sedanji pokojnik bil je prijazen z vsakim človekom, rad je zahajal imenito v družbo duhovnikov, bil je čistan od vseh strani, a ljubi Bog mu je njegova dobra dela poplačal gotovo s srečno večnostjo.

Iz Možganjec. (Ogenj) 13. marcija t. l. pogorelo je v Možganjcih na ptujskem polju šestim gospodarjem nad 20 poslopij. Pri tej priložnosti bodi omenjeno, da zavarovalno društvo „Slavija“ svojim zavarovancem ni samo zavarovalnine potrdila, temuč jim s tem jako pomogla in koristila, da jim je odmah $\frac{3}{4}$ zavarovalnine izplačala. Bodi zategadej vsem, kateri hočejo svoja poslopja zavarovati, banka „Slavija“ najtopleje priporočena!

Iz Brezic. (Neprevidno.) Pri nas je še zmiraj nemarna navada, da krompir že pred Jožefovim sadijo. Letos ste dve ženski iz Kapeljske župnije v tem času krompir sadili kraj graščinskega lesa. Ker je ojster veter bril, si delalki naberele listja in suhljadi ter si zanetite ogenj. Ko opravite svoj posel, pre-

pustite ognjišče vetru, da si na njem požge svoje peruti. Toda silni vihar tako močno zapihne, da je žrjavico zanesel v bližnji gaj. V kratkih urah pogori 100 oralov najlepšega lesa. Naša fara je svoje mlade in stare moči napela, da je zabranila še več škodo. Škoda se še ne more na tenko oceniti, da je pa velika, je že res.

Iz Kaple. (Dvojna mera.) Letos so oč. očetje lacaristi v Remšniku že tretjokrat in v Kapli drugokrat vodili duhovne vaje vernega ljudstva. Okrajna gosposka pa je v Remšniku vaje prepovedala. Žandar je prinesel g. župniku pismo, da se zavoljo osepnic pobožnost prepove še le 21. sušca, ko so očetje lacaristi že na Remšniku bili. G. župnik je gosposki pismeno poročal, da v oeli fari nikdo ni za kozami bolen, in potem se je pobožnost dovolila. — 23. sušca pa se sejem v Marenbergu ni prepovedal.

Iz Ljutomera. (Med razbojnik je padel.) Poštena krščanska hiša Vargazonova v Pristavi poleg Ljutomera je letos doživela res žalostne velikonočne praznike. Velikega tjedna se je najstariši sin te hiše v Lendavo na Madjarsko po vino vozil. Na potu domu ga sreča voz poln kopačev, ki so se peljali v kop. Kopači napadejo fanta in ga tolčejo tako dolgo po glavi, dokler zavesti ne zgubi. Sledujoči še najhujši razbojnik med njimi pohodi po njem. K sreči je pripeljal za njim vino nek znanec, ki je ranjenega naložil na svoj voz, a razbojnike je ovadil sodniji, ki zdaj ima že pet tičev pod ključem. Dva dni še je revež živel, a že na veliki petek so mu zvonili — ali prav za prav mu niso zvonili. Pogreb na veliko noč dopoludne je bil res velikanski; cela okolica in vsi stanovi so se ga udeležili. S tem so res najbolj pokazali svoj gnjus nad tolikim hudoilstvom. Rajni še le 25 let star, bil je ponos ljutomerskega okraja, je bil lepega kršč. obnašanja, olikan in učen kmetovalec in zvest sin slovenskega naroda. — Kdo vè zdravilo zoper taka in enaka zločinstva? — Strah božji je edino zdravilo, ki bi na vsak način pomagalo. Nekaj pa bi tudi hasnila — klop in pa palica; na den tedaj ž njima! —

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarica se je 2. aprila podala na šest tjednov v Heidelberg, kjer je visoko gospo že pričakovala cesaričina Valerija. O velikinoči so vseučeliščniki v Brnu počitnice porabil v ta namen, da so v nekem zboru močno napeljavali vso vodo na Bismarkov mlin. Da bi vsled tega v Avstriji ne nastala suša, se je vladni nastopnik moral oglasiti in zajezo zadelati, in zborovanje pretrgati. — Pri neki veselici v Dalmaciji je baron Jovanovič pil na srečo avstrijskih in črnogorskih pušk. Nadvoj-

voda Ivan Salvator je odzdravljaj vojvodi Vukotiču, kot dobremu prijatelju avstrijskemu; a a Vukotič je kupico izpraznil na zdravje avstrijskega cesarja. — Madjarski naučni minister tirja, da se morajo vsi profesorji, kateri hočejo na viši gimnaziji v Reki kruh jesti, jako strogi preskušnji iz laščine podvreči. Zakaj pa se ravno taka preskušnja ne zahteva iz hrvaščine? To sam Bog ve in pa — Madjari! — Ljudje pravijo, da bi za Avstrijo dobro bilo, še bi Lloyd v Trstu nekaj bolj na prste gledali. Mladi uradniki Lloydovi neki delajo take škatljice, ki se sprožijo. To bi bilo bolj nevarno kakor pa če se grablje sprožijo! Slovanski državni poslanci so prinesli Kranjski za pisanko Kamniško železnico, slovenski državni Štajerski pa so namenili prinesiti v Mariboru slovensko pripravnico. — Nemški liberalci na Českem se že za prihodnje volitve pripravljajo. Toda, kdor se zlo zaletava, ta navadno visoko ne skoči.

Vnanje države. Ker so Kitajci francoskega Negniera natepli, so Francozi svojega prvega ministra Ferryja nagnali. Francozi pač pravijo, da je škoda strelnega prahu, katerega na Kitajskem porabijo, ker bi ga kedaj krvavo trebali zoper Nemčijo. Francozi so pozabili, da je Kitajcev, kakor listja-trave. Ferry je francosko republiko nekoliko utrdil; ker se je pa sedaj moral pobrati, je to menda širok korak bliže revolucije na Francoskem. — Na Španiskem se kralj niti v cerkev iti ne upa. Osem sumljivih oseb je zaprtih, ki so ga menili med službo božjo napasti. — Letos je osem sto let, kar je umrl sv. papež Gregorij VII. Rimski časniki javijo, da se ondi duhovniki družijo, da bi dostojno obhajali 8. stoletnico velikega papeža; Nemci bi mu smeli postaviti zlati steber, šestdeset komolcev visoki in šestdeset komolcev široki, kakor nekdanj Nabuhodonozor, da nekoliko popravijo obrekovanja, s katerimi so oblatili jihovi zgodovinarji njegovo svetlo ime. — Solnograškemu nadškofu dr. Ederju so sv. oče pisali list, v katerim hvalijo večnega Boga, ki je katoliške može v Avstriji ohrabil, da mislijo ustanoviti k toliško vseučilišče. — Anglež in Rus se pisano gledata; Bismark pa pravi, da se še zdaj ne smeta prijeti.

Za poduk in kratek čas.

Nekaj o nadlogah kmetskega stanu.

(Govoril slovenski poslanec g. dr. J. Vošnjak v državnem zboru 17. marcija 1885.)

Ker je po novem katastru zemljišni davek neznansko velik, h kateremu se še 110% doklade pridruži, kmet teh davkov že v resnici ne more več plačevati. Prepričan sem se namreč pri

neki davkariji, kolikor se ravno zasobnik pričati zamore — ter sem našel, da je skoraj tretjina predpisanega davka edino le v poslednjem letu zaostala. Tisti okraj, ki je poprej menda 100.000 fl. direktnega davka plačeval, plačati mora sedaj 150.000 fl.; 100.000 fl. so ljudje še spravili skupaj, 50.000 fl. so pa dolžni ostali, ter imajo po vrh tega na iztirjalnini in obrestih od zaostalih davkov več nego 2000 fl. plačati. Ako bode to trajalo še nekaj časa, bode državni erar vse te kmete, ki davka ne morejo več odrajtovati in to ne po lastni krivdi, temveč zaradi njegove velikosti, — na kant dejati moral in si bo hipoteke prilastil, vsaj drugače mu ne bo kazalo, kar pa ni prav nič na njegovo korist.

Prav nič se toraj ne žudim, če izvršten ekonom Robert Jagetzov na Nemškem zemljišni davek naravnost ropanje zemljišča imenuje. Davek bi se moral pobirati edino le od zemljiščne rente. Tukaj se pa zemljišni davek tudi tedaj še tirja, kjer o kaki renti še sledu ni; in tudi tedaj, keder ljudje nimajo že nobenega dohodka. Od kod le naj bi vzeli denar za davke? Jim pač drugega ne kaže, kakor dolg na dolg delati, dokler je to sploh še mogoče.

Pomagati bi se dalo tu vsaj v tem oziru, da bi se naklade na zemljiščne davke ne poviševale sistematično, temveč naj bi se rajši naložile na žganje, kakor se je že zgodilo na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem, le škoda, da še v premajhni meri, kajti šnops bi še mnogo večji davek prinašal. Ako na Angleškem 200 frank., reci dvesto frankov od hektolitra plačujejo, bi se mu pri nas pač vsaj nekoliko goldinarjev naložilo. Sedaj znaša davek od žganja na Štajerskem po 2½ fl., na Kranjskem po 3 fl. Nadjati se je, da, če bi se še večji davek na žganje naložil, bi se vlada sama ne pomisljevala dolgo, temveč bi 20—30% priklade na porabo žganja dovolila, ker bi se na ta način deželne in občinske priklade lahko znižale. Obžalovanje vredno je, da so se posamične dežele tega vira dohodkov še tako malo poslužile.

Mi, kar nas je na jugu, smo s tem pričeli in smo na Kranjskem vspeh doségli, da so se pri 3% nakladi na žganje deželne naklade za 2% znižati zamogle. Ako bi se dovolil 10 do 12% davek na žganje, bi se vsled tega zemljišni davek s prikladami vred še zdatno znižati dal.

Le pomislimo, da se žganje toči po 24 kr. liter, in tudi vina ni mogoče ceneje točiti, ako vinogradnik še živeti hoče. Spodobilo bi se toraj po vsi pravici, da bi se na žganje večji davek naložil in če bi bil tudi po 40 kr. liter, je še vedno prepoceni.

Saj je znano, da se je žganje že preveč med narod zajedlo, ter ga nam gmotno in pravno vničuje (Prav dobro!) V tem smislu bi že sedaj